

ธรรมานุศาสน์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

ปีใหม่ ต้อนรับ หรือทำทาย

ช่วงส่งท้ายปีเก่า เข้า พ.ศ.ใหม่ ไม่มีสิ่งใดที่จะเป็นมงคลกับชีวิตเท่ากับการได้สดับตรับธรรมจาก พระผู้เปี่ยมด้วยปฏิปทาอันดีงาม กงอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ขอน้อมนำคำสอนซึ่งเป็นดัง พรอันวิเศษ เป็นพระธรรมคำเทศน์โดยเจ้าประคุณสมเด็จพระ “สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์” (ป.อ.ปยุตโต)

ถึงแม้พรปีใหม่นี้ ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์จะได้แสดงไว้ตั้งแต่ปีใหม่ ๒๕๕๓ สมัยท่าน ดำรงสมณศักดิ์ที่ “พระพรหมคุณาภรณ์” แต่เพราะพระธรรมคำสอนนั้นเป็น “อกาลิโก” อยู่เหนือกาลเวลา แม้จะผ่านไปนานเพียงใด ธรรมที่แท้ ก็ยังคงเป็นธรรมที่แท้ เมื่อไตร่ตรองตามแล้ว ก็เกิดสติ เกิดปัญญา เพื่อจะ ดำเนินชีวิตต่อไปในวันข้างหน้า ดุจเดียวกัน

“...การต้อนรับปีใหม่นั้นเป็นเรื่องของความสุข จะสนุกสนานกันอย่างรักก็ตาม ถ้าไม่มีการเบียดเบียนกัน ไม่เบียดเบียนตน ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่มีการทำให้เกิดความวุ่นวาย ก็ถือว่าดีทั้งนั้น เพราะว่าทำให้จิตใจเราแจ่ม สดใส เป็นมงคล เป็นการเริ่มต้นที่ดี...”

ถ้าเราเริ่มต้นดีด้วยจิตใจที่เบิกบานผ่องใส ท่านเรียกว่าเป็นบุญนิมิต จะนำมาซึ่งความสุขความเจริญ กงงามยิ่งขึ้นไปเหมือนกับว่าวันนี้เป็นต้นทุน แล้วเราได้เริ่มลงทุนใหม่แล้วก็ตั้งต้นไว้ดีด้วย นอกจากจิตใจที่ดีงาม และพฤติกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแล้ว ส่วนสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือปัญญา รู้จักคิดคำนึงว่าต่อไป เราจะทำอะไร จะดำเนินชีวิตอย่างไร กาลเวลาที่ผ่านไปกลืนกินสัตว์ทั้งหลายไปด้วย ไม่ผ่านไปเปล่า ท่านจึงสอนให้เราใช้เวลาอย่างไม่ผ่านไปเปล่า ให้รู้จักใช้ประโยชน์จากเวลา ต้องให้ได้อะไรบ้างไม่มากก็น้อย

การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ก็อยู่ในหลักของความไม่ประมาทนั่นเอง คือ เราต้องมีความกระตือรือร้น ขวนขวาย ไม่นิ่งนอนใจ ไม่เฉื่อยเรอ ไม่ผัดเพี้ยน แต่ทำการต่าง ๆ ด้วยมีสติ ต้องทำกันตลอดเวลาทั้งปี ถ้าเรา จะให้ได้ประโยชน์จากปีใหม่นี้ จะต้องทำให้ได้ความหมายของความใหม่น้อย ๓ อย่าง คือ

๑. ต้องมีความสุขสดชื่น
๒. ต้องมีความสะอาดสดใส
๓. ต้องมีพลัง มีความเข้มแข็ง มีเรี่ยวแรงที่จะเดินหน้าต่อไป

จะมีพลังแต่ต้องไม่ติดอะไร ตัวพลังความแข็งแรงที่แท้อยู่ที่ความเป็นอิสระ ความไม่ถูกกีดกันจำกัด ไม่ถูกกักขัง ไม่ถูกผูกมัดจองจำ ใครจะมีพลังแข็งแรงเท่าไรก็ตาม ถ้าหากว่าตกหลุมตักบ่อ จมปลักถูกดูถูกดูแคลินไปแล้วหรือว่าถูกมัดแน่นหรือถูกขังไว้ กำลังเท่าไรก็ไม่มีประโยชน์ เพราะฉะนั้น พลังจะมีความหมายตรงที่มีความเป็นอิสระจะต้องสร้างพลังที่แท้คือความเป็นอิสระ ซึ่งโดยสาระหรือแก่นแท้ของมันคือการมีจิตใจที่ไม่ถูกกิเลสครอบงำนั่นเอง เมื่อมีความเป็นอิสระ โปร่งโล่งพร้อมแล้ว ท่านก็บอกว่าให้มีพลังอื่นอีก ถ้าไม่รู้จะเติมพลังอย่างไร ทำไป ๆ บางทีพลังถอยลงไปทุกที จึงต้องเติมพลัง พลังอีก ๔ อย่าง ซึ่งเป็นทุนสำคัญที่จะต้องมิได้ประจำตัว ได้แก่

๑. ปัญญาพลัง คือกำลังปัญญา ถ้ามีปัญหาแต่ไม่มีปัญญาก็แก้ไม่ได้ ถ้ามีปัญหา ปัญหา มาเท่าไรก็ไม่กลัว แก้ได้หมด คนที่จะแก้ปัญหาก็ต้องพัฒนาปัญญาของตัวเองตลอดเวลา ต้องแสวงหาความรู้ ต้องค้นคว้าเพิ่มพูนปัญญาอยู่เสมอ สิ่งที่ควรยำมากกว่าการแสดงความเห็นคือการหาความรู้ ถ้าแสดงความเห็น โดยไม่มีความรู้ก็กลายเป็นความเห็นที่เลื่อนลอย ไม่มีประโยชน์ บางทีกลายเป็นเหลวไหลไร้สาระไป

๒. วิริยะพลัง คือกำลังความเพียรพยายาม คนที่มีความเพียรคือคนที่แก้แล้วกล้าเข้มแข็ง ใจสู้ ก้าวไปข้างหน้าเรื่อยไป ความเพียรจึงเป็นพลังสำคัญที่จะทำให้งานเดิน

๓. อดวิชขพลัง คือกำลังความสุจริต คนที่มีความสุจริตก็จะมั่นใจตัวเอง และทำงานบุกได้เต็มที่

๔. สังคหพลัง คือกำลังการประสานร่วมมือบำเพ็ญประโยชน์ การช่วยเหลือกัน การเกื้อกูลผู้อื่น การมีความร่วมมือสามัคคี การทำประโยชน์แก่สังคมประเทศชาติ (ผูกใจไมตรีและร่วมมือกัน) งานของเรามักจะมีจุดหมายมุ่งไปที่ข้อ ๔ โดย ๓ ข้อต้นจะเป็นตัวผลักดันให้เราก้าวไปข้อที่ ๔ ถ้าทำงานไปเรื่อย ๆ โดยไม่ได้ทำประโยชน์อะไรก็จะมีพลังไม่สมบูรณ์

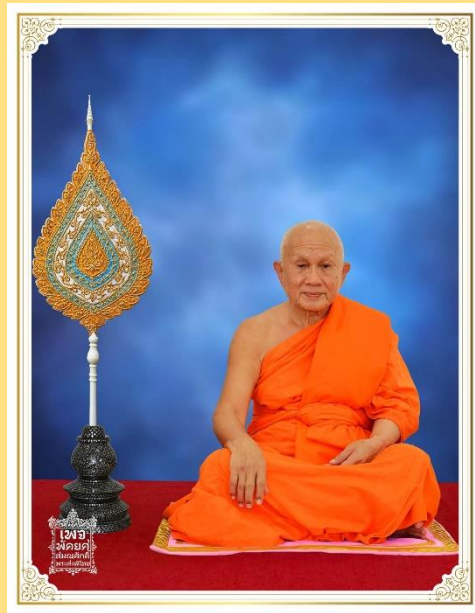
พลังที่ ๔ จึงเป็นตัวที่มาคุมท้ายอีกทีให้ครบ เมื่อเราได้ ๔ ข้อนี้ และมีฐานที่ดีคือความเป็นอิสระ ตอนนี้ก็เดินหน้าได้เต็มที่ นี่เป็นคนมีพลัง ตอนที่เข้าสู่อปีใหม่ ถ้าเรามีพลังทั้งหมดที่ว่ามีมา ก็เรียกว่าพร้อมที่จะเดินหน้า

ปีใหม่มีความหมาย ๒ อย่าง

๑. เป็นการต้อนรับวันเวลาต้อนรับเราตลอดทุกเมื่อ เขาเปิดโล่ง เพราะเขาเตรียมจะกลืนเราอยู่แล้ว เราเดินเข้าไปในเวลาก็เหมือนกับเราเข้าปากของเขา มากเข้าไปเรื่อย ๆ

๒. เป็นการท้าทายกาลเวลาข้างหน้าเป็นการเดินทางอย่างหนึ่ง เหมือนกับว่าเรากำลังจะเข้าสู่หนทางที่เรายังไม่เคยเดิน ไม่รู้ว่าข้างหน้าจะมีอะไร จะพบอะไร จะผจญภัยกับอะไร ถ้าเรามีความไม่ประมาท เตรียมตัวให้พร้อม ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้นเราจะต้องมีความสามารถที่จะรับมือ และจะต้องเอามันมาใช้ เป็นแบบฝึกหัดพัฒนาตัวให้ได้

ขอให้ทุกท่านมีความร่มเย็นงอกงามในพระธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สามารถบำเพ็ญประโยชน์ทั้งแก่ชีวิตของตน แก่ครอบครัว แก่สังคมประเทศชาติและแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งปวง ทำโลกและสังคมให้เป็นที่น่าชื่นชม น่ายุอาศัยโดยทั่วกันทุกท่านตลอดปีใหม่ และตลอดไปทุกเมื่อ เทอญ...”

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตฺโต)

เจ้าอาวาสวัดญาณเวศกวัน

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ